

Prošlost i budućnost polimerstva

U prošlom broju najavili smo niz aktivnosti *Društva za plastiku i gumu* u sklopu proslave 40 godina organiziranoga društvenog rada na području polimerstva.

Već u ožujku 2006. očekuje se prvi događaj, predstavljanje knjige I. Čatića *Proizvodnja polimernih tvorevina*, koja je nedavno izašla iz tiska.

Proslava niza obljetnica, od kojih ovdje navodimo samo najvažnije, održat će se u prostorijama *INE*, Avenija V. Holjevca 10, od 26. do 28. travnja 2006. Prvog dana, 26. travnja u poslijepodnevnim satima, obilježiti će se niz obljetnica.

I. Čatić održat će izlaganje: *Četrdeset godina organiziranoga rada na području polimerstva*. M. Šerčer govorit će o obljetnici: *Trideset i pet godina usmjerenja Prerada polimera*. Konačno, I. Širović sažet će godišnjice vezane uz obitelj Čatić, pod naslovom: *Igor Čatić – nastavnik – znanstvenik – društveni djelatnik*.

Središnji događaj bit će savjetovanje pod nazivom *Prošlost i budućnost polimerstva*. U trenutku pisanja ovoga teksta stigle su potvrde sljedećih predavača: S. Babić: *Jezik i tehnika*; G. Bogoeva-Gaceva: *Characterization of Fibre Reinforced Composite Materials*; J. Božičević: *Sustavski pristup tehnici i ostalim područjima ljudske djelatnosti*; V. Jinescu: *Screw Machines - From Cochlea Arhimedis to Modern Screws*; I. Klarić: *Sirovine za sintezu monomera*; A. Kuta: *Quo Vadis Processing of Elastomers?*; S. Kulić: *Ekonomija i tehnika*; K. Kuzman: *Suradnja sveučilišta i gospodarstva na području polimerstva i alatničarstva na primjeru TECOS-a*; T. Matulić: *Religija i tehnika*; W. Michaeli: *Quo Vadis Processing of Plastics?*; P. Orth: *Future development in production of plastics*; A. Rogić: *Tehnoetika, nužnost suvremene naobrazbe tehničara*; W. Siebourg: *Plastics and Environment*; D. Stojiljković: *Značaj Boškovićeve teorije prirodne filozofije za nauku o polimerima*; M. Šerčer: *Znanstveni rad Katedre za preradu polimera FSB-a*; J. Šimonik: *Quo Vadis Nanocomposites as Macroparts with Nanofillers*. Tomu treba pridodati i radove *Katedre za preradu polimera*, a očekuje se potvrda još nekih autora. Iz naslova predavanja jasno se nazire orijentiranost predavanja prema budućnosti polimerstva te jedan vrlo zanimljiv prilog iz prošlosti. R. Bošković u svom je djelu *Prirodna filozofija* predvidio postojanje makromolekula već u 18. stoljeću.

Drugi dio predavanja održat će ugledni nastavnici i znanstvenici koji su tijekom više od četvrt stoljeća predavali studentima usmjerenja *Prerada polimera*.

Kako bi se omogućila nazočnost što većeg broja zainteresiranih, pristojba će biti vrlo pristupačna, za istraživače i nastavnike 500 kuna, a za sve ostale 750 kuna. Očekuje se da će proslavu poduprijeti veći broj poduzeća.

Stanislav JURJAŠEVIĆ, predsjednik
Organizacijskoga odbora

Uvodnik

Tema ovoga broja časopisa *Polimeri* je PVC. *Uredništvo* se odlučilo javno postaviti pitanje, može li neargumentirano i neistinito informiranje javnosti štetiti razvoju polimerstva, a time i hrvatskoga gospodarstva. Treba li se *Uredništvo* časopisa uključiti i argumentima djelovati na javno mišljenje, jer su i suradnici i čitatelji časopisa *Polimeri* i *Uredništvo* vrhunski profesionalci iz gospodarstva te znanstvenih i obrazovnih institucija? Odgovor je jasan, *Uredništvo* mora svojom uređivačkom politikom braniti, na temelju najnovijih znanja i spoznaja, područje svoga djelovanja.

Zašto je obnovljena rasprava o PVC-u? Tvrtka *DIOKI* d. d. najavila je za 2008. obnovu proizvodnje vinil-klorida i početak proizvodnje poli(vinil-klorida). Je li odluka *DIOKI*-ja ispravna? Među ostalim, podupire je i visok rast cijena PVC-a tijekom posljednjih godinu i pol dana zbog *renesanse PVC-a u svijetu*, kako je to nedavno izjavio dnevniku *Slobodna Dalmacija* predsjednik Uprave *Cetinke International* d.d. u kojoj je intenzivirana obnova preradbe PVC-a. Ili imaju pravo anonimni autori članka u *Glasi koncila* od 16. listopada 2005., koji tvrde da je proizvodnja PVC-a štetna i za okoliš i za ljudsko zdravlje. Znanstveno utemeljen odgovor na tu tvrdnju napisalo je troje autora u rubrici *Reagiranj* (str. 135).

Slijedeći politiku održivog razvoja i društvene odgovornosti pri donošenju odluke o obnovi proizvodnje VC-a i proizvodnje PVC-a, poduzetnici koji trebaju uložiti vlastiti kapital žele prijateljsko okruženje za svoje planove. Stoga je u Omišlju 28. rujna 2005. organiziran skup, tijekom kojega su znanstvenici upoznali predstavnike mjesnih vlasti i zaštitare okoliša s prednostima i rizicima navedenih proizvodnji. Nazočni su dali snažnu potporu planovima *DIOKI*-ja. Međutim, ubrzo su se u tisku pojavili mnogobrojni *dušebrižnici*, zabrinuti što se u Hrvatskoj pokreće nešto što bi ovoj zemlji stvaralo novu vrijednost.

Ono što osobito brine jest činjenica da se zanemaruje argumentirano vrhunsko profesionalno znanje hrvatskih stručnjaka i prihvaćaju argumenti laika. Znači li nešto za procjenu opravdanosti ove investicije činjenica da *DIOKI* za svoje proizvodnje ima certifikate sustava upravljanja okolišem ISO 14001? Nije li dovoljno jamstvo da s tom istom proizvodnjom žive i rade ljudi koji na vrhunski način skrbe za okoliš, znajući da ga moraju očuvati za buduća pokoljenja, a istodobno svjesni činjenice da svaka ljudska djelatnost negativno utječe na okoliš?

Potporu proširenju proizvodnje polietilena, obnovi proizvodnje VC-a i uvođenju proizvodnje PVC-a na lokaciji u Omišlju dalo je i savjetovanje održano u Rijeci u travnju 2005. pod nazivom *Proizvodnja i prerada plastike – strateški oslonac gospodarskog razvoja Hrvatske* u organizaciji *Društva za plastiku i gumu* i *Sekcije za petrokemiju Znanstvenog vijeća HAZU za naftu*. Nazočni predstavnici *Sabora, Hrvatske gospodarske komore i Županijske komore Rijeka* jednoglasno su se složili da postoje velike mogućnosti, pa i nužnost proizvodnje, primjene i preradbe polimera te potrošnje polimernih proizvoda.

Uredništvo časopisa *Polimeri* nastojat će osigurati vrhunske hrvatske i svjetske stručnjake kako bi svojim argumentima pomogli zainteresiranoj industriji da ostvari svoje planove.

U jednome od idućih brojeva osvrnut ćemo se na najnovije napade *zelenih* na jedan od najproširenijih suvremenih proizvoda, PET plastenke. *Zeleni* bi ponovno staklenu ambalažu.

Uredništvo